

kvinder helt konkret på liv og sundhed, men det principielle grundlag for verdenssamfundets kamp mod hiv/aids, som bygger på, at adgangen til seksuel og reproduktiv sundhed er en menneskeret og skal beskyttes som sådan, bliver hermed også undergraved.

Behovet for handling fra dansk og europæisk side er derfor selvindlysende. Vi må afbøde konsekvenserne af Bushregeringens handlinger og gå foran i arbejdet for at sætte handling bag FN-målsætningen om et endeligt opgør med hiv/aids-epidemien.

Danmark må som et af verdens rigeste lande være klar til at påtage sig et særligt ansvar. Ved udarbejdelsen af udviklingsstrategien »Partnerskab 2000« var der bl.a. bred enighed om at fokusere på bekæmpelsen af hiv/aids. De såkaldte »tematiserede multilaterale bidrag« på finansloven havde til formål at bidrage til indfrielse af målsætningerne i »Partnerskab 2000« og rettede sig i udgangspunktet netop mod bekæmpelsen af hiv/aids.

Konsekvenserne af nedskæringerne

Med store menneskelige omkostninger til følge er der efter regeringsskiftet i 2001 gennemført drastiske nedskæringer på udviklingsbistanden. Den tidligere regerings planlagte stigninger i de tematiserede multilaterale bidrag er ikke gennemført. Konsekvensen er en begrænsning af mulighederne for at forfølge en helt central udviklingspolitisk målsætning.

Dertil kommer, at regeringens politik med hensyn til bekæmpelsen af hiv/aids også har haft stærkt beklagelige politiske konsekvenser. SR-regeringen reagerede i 2001 konsekvent på USA's kursskifte og sikrede ekstra bevillinger til organisationer, der arbejder med seksuel og reproduktiv sundhed. Efterfølgende har VK-regeringen dog beskåret bl.a. bevillingen til Den Internationale Sammenslutning af Familieplanlægningsorganisationer (IPPF), der er en paraplyorganisation for 156 nationale familieplanlægningsorganisationer.

Også regeringens bud på udviklingspolitiske prioriteter for 2004-2008, »En verden til forskel«, peger på indsatsen mod hiv/aids som et helt centralt indsatsområde. Og der kan ikke være den ringeste tvivl om nytten ved den foreslåede styrkelse af indsatsen. Hver en krone vil være direkte medvirkende til at forhindre nye menneskelige tragedier og forbedre vilkårene for en lang række øvrige udviklingsinitiativer.

Debat om dansk udviklingsbistand

Derfor håber forslagsstillerne på en velvillig behandling af det stillede forslag. Tiden er inde til en reel debat om dansk udviklingsbistand. Før folke-

tingsvalget i 2001 fik man det indtryk, at uenigheden alene gjaldt bistandens mål og effektivitet. De nuværende regeringspartier foreslog en »midlertidig« begrænsning af bistanden med 1,5 mia. kr., som angiveligt udelukkende havde til formål at fremme effektivitetsforbedringer i bistanden. Den nuværende udenrigsminister udtalte tilmed: »I forhold til de fattigste kan jeg garantere, at de ikke kommer til at udgælde for nedskæringerne« (Ritzau den 5. december 2001).

Virkeligheden tegner sig desværre anderledes. Bespærelserne på udviklingsbistanden antager i dag permanent karakter og er tilmed hastigt voksende set i forhold til Danmarks generelle velstand. Bistandsprocenten er i frit fald mod de 0,7 pct., der af FN betragtes som et anstændigt minimum for den rigeste del af verden. Konsekvenserne for verdens fattigste er åbenlyse. Og intet tyder på, at nedskæringerne har virket fremmende for kvaliteten af dansk bistand. Tværtimod er der flere indikationer af, at faglige hensyn blev fortrængt under det politiske hastværk, der gjorde sig gældende efter regeringsskiftet.

Statsministeren lovede i sin åbningstale den 5. oktober 2004, at regeringen vil arbejde for øget fokus på det afrikanske kontinents problemer: »Afrika må ikke blive det tabte kontinent. Verdens rige lande må stå sammen om at løfte det afrikanske kontinent ud af den nuværende elendighed. Vi må hjælpe Afrika, så forfald og fortvivlelse bliver afløst af fremskridt og forhåbning. Der er brug for en bred indsats. Løse militære konflikter. Håndtere flygtningeproblemer. Sikre demokrati og god regeringsførelse. Skabe bedre handelsvilkår. Stimulere økonomisk udvikling. Bekæmpelse aids.«

I praksis er der sammenlagt i årene 2002-2005, målt i forhold til den bevilling, Socialdemokraterne og Det Radikale Venstre fremlagde i 2001, sket en besparelse på 1,3 mia. kr. alene på den direkte bilaterale bistand til Afrika. Regeringens flotte ord er derfor ikke i overensstemmelse med regeringens konkrete politik. I bevillingerne til Afrika på regeringens finanslovsforslag for 2005 er der intet, der tyder på en forstærkning af indsatsen, som regeringen har lovet.

Derfor er der grund til at få skabt klarhed om de politiske holdningsforskelle, når det gælder bistanden til verdens fattigste. Socialdemokraterne indgår gerne i et bredt samarbejde om løbende kvalitetssikring af bistanden. Men et sådant arbejde må aldrig blive et skalleskjul for løbende nedskæringer. Det vil altid være fristende at bruge bistandskronerne til finansiering af andre værdige formål, som har vælgernes aktuelle vægenhed. Og eftersom bistandsarbejdet vitterlig er vanskeligt, vil man altid kunne dække sig ind under